

9. Programma baten en lasten

15 oktober 2020

Wat hebben we bereikt?

Wij hebben een verdere stap gezet in de digitalisering van de Planning & Control cyclus, waardoor de inzichtelijkheid wordt vergroot.

9.1 Sluitende begroting

Wat hebben we daarvoor gedaan?

9.1.1 Kritisch op uitgaven en financieel bewust

We blijven kritisch op uitgaven en zijn financieel bewust. Zo zijn we in 2019 een traject gestart om het financieel bewustzijn bij de medewerkers te vergroten (P&C Bewust). Dit heeft blijvend onze aandacht.

De feitelijke uitvoering van voorgenomen investeringen duurt aanzienlijk langer dan gepland, terwijl die planning een groot beslag legt op de financiële middelen. Daarom is in 2019 een verbeteringslag gemaakt door middel van een project om de voorgenomen (met name ruimtelijke) investeringen beter op elkaar af te stemmen qua planning en financiën. Het project resulteert in concreter onderbouwde voorstellen voor de korte termijn, waarmee de uitvoering realistischer wordt.

Tegelijkertijd is eind 2019 een onderzoek opgestart naar de werking van een mogelijk in te voeren kapitaallastenplafond om de exploitatie (structureel en reëel sluitend) en de gemeenteschuld beter te beheersen en minder afhankelijk te maken van de invulling van onze ambities door forse investeringen.

9.1.2 Transparantie

Door middel van het project digitalisering van het P&C proces wordt gewerkt aan verbetering van de doorlooptijd en inhoudelijke kwaliteit van de periodieke Planning en Control documenten. Hiertoe is het programma Pepperflow aangeschaft, waardoor veel meer digitaal kan. Als eerste is dit instrument gebruikt bij de totstandkoming van de Programmabegroting 2020 in het 4e kwartaal. Na de Jaarstukken 2019 en het eerste Voortgangsverslag 2020 wordt Pepperflow geëvalueerd.

In afwachting van deze evaluatie, zowel ambtelijk als bestuurlijk, is de toegezegde afstemming met de raad over de transparantie en inrichting van de begroting in 2019 nog niet opgestart.

9.1.3 Gooise Meren in Balans

Dit project is inmiddels geëindigd; de bezuinigingen zijn verwerkt in de begroting.

9.2 Lasten stabiel

Wat hebben we daarvoor gedaan?

9.2.1 Lasten stabiel

Na vaststelling van de begroting zijn de belastingtarieven van bijvoorbeeld OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing niet meer aangepast.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2019 (na wijziging)	Realisatie 2019
Lasten				
638 Uitkeringen Gemeentefonds	0	18	19	33
639 Belastingen	676	734	760	760
640 Overige baten en lasten	0	608	-48	1.093
641 Rekening van baten en lasten	0	0	0	0
644 Huisvesting Gooise Meren	67	18	19	43
646 Overhead	14.755	16.480	17.454	16.897
Totaal Lasten	15.497	17.859	18.204	18.826
Baten				
638 Uitkeringen Gemeentefonds	-67.515	-70.778	-75.926	-74.500
639 Belastingen	-12.725	-12.925	-12.899	-12.993
640 Overige baten en lasten	-3.219	-1.601	-1.477	-3.185
641 Rekening van baten en lasten	0	0	0	0
644 Huisvesting Gooise Meren	-86	0	0	0
646 Overhead	-2.769	-103	-103	-358
Totaal Baten	-86.314	-85.407	-90.405	-91.036
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-70.817	-67.548	-72.201	-72.210
Stortingen				
639 Belastingen	0	0	0	0
640 Overige baten en lasten	11.438	2.571	12.978	13.134
641 Rekening van baten en lasten	0	0	0	1.657
Totaal Stortingen	11.438	2.571	12.978	14.792
Onttrekkingen				
639 Belastingen	0	0	0	0
640 Overige baten en lasten	-5.755	-2.375	-11.661	-10.344
641 Rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-5.755	-2.375	-11.661	-10.344
Mutaties reserves	5.683	196	1.317	4.447
Gerealiseerd resultaat	-65.134	-67.352	-70.884	-67.762

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen Realisatie 2019 t.o.v. Begroting inclusief wijzigingen 2019		
Onderdeel programma 9	Vershil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<p><i>Doorbelasting</i> Doorbelasting kosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie verschillenanalyse programma 9.</p>	747	V
<p><i>Uitkeringen gemeentefonds</i> De uitkomst van de september- en decembercirculaire hebben een fors nadelig effect. Dit kon niet meer worden verwerkt in de begroting. Het effect in de septembercirculaire betrof met name een lager accres als gevolg van aanpassingen door het Rijk op het gebied van het investeringsritme van het Ministerie van I&W en Defensie, sluiten van het Pensioenakkoord en het Woningmarktpakket. Voor 2019 betekent dit een daling van de uitkering uit het Gemeentefonds met ruim € 600k. Hierover bent u geïnformeerd met een raadsmededeling (zaak 1640381). In de decembercirculaire heeft een negatieve aanpassing van € 565k plaatsgevonden inzake de suppletie-uitkering van de Integratie-uitkering Sociaal Domein op basis van nacalculatie van de definitieve gegevens van de onderliggende maatstaven. Daarnaast hebben nog kleine negatieve correcties plaatsgevonden i.v.m. definitieve vaststelling uitkeringen uit voorgaande jaren (ca. € 100k N).</p>	-1.426	N
<p><i>Belastingen</i> Lagere opbrengst van de OZB, omdat o.a. de bouw op De Krijgsman minder snel is gegaan dan begroot.</p>	-87	N
<p><i>Belastingen</i> De inkomsten op precario zijn hoger dan begroot, omdat enerzijds de inkomsten jaarlijks stijgen en in 2019 ook de definitieve aanslagen 2018 zijn verantwoord.</p>	72	V
<p><i>Overige baten en lasten</i> De stand en ontwikkeling van de onderhoudsvoorzieningen is vergeleken met de eind 2018 vastgestelde beheerplannen voor de periode 2018-2022. De onderhoudsvoorzieningen</p>	580	V

zijn nu, conform regelgeving, aangepast. De belangrijkste mutaties betreffen een verhoging met ruim € 900k van de voorziening Wegen en een verlaging met € 1.200k van de voorziening gebouwen (per saldo V € 580k). Deze verlaging laat onverlet dat de geplande periodieke actualisatie van de beheerplannen zeer waarschijnlijk zal leiden tot een toekomstige behoefte aan structurele verhoging van de storting in enkele onderhoudsvoorzieningen.		
<i>Overige verschillen < € 70.000</i>	123	V
Totaal voor reserves	9	V
Reserves		
Reserve Conform de nota Reserves & Voorzieningen is de reserve Sociaal Domein gemaximeerd en wordt de vrijval (voordeel in Programma 6) gestort in de Algemene Reserve (N 1,1, mln) (Per saldo geen resultaat-effect). Er is minder onttrokken aan de Algemene Reserve ter dekking van de uitvoering van het CUP als gevolg van vertraging in de realisatie van activiteiten (€ 400k N).	-1.473	N
Totaal na reserves	-1.464	N

Algemene dekkingsmiddelen

Programma 9 Algemene dekkingsmidde len (bedragen x € 1.000)	Lasten/ Bate n	Primitieve Begroting 20 19	Begroting inclusi ef wijzigingen 2019	Realisatie 201 9
Uitkeringen Gemeentefonds	L	18	19	33
	B	-70.778	-75.926	-74.500

Saldo		-70.760	-75.907	-74.467
Belastingen	L	734	760	760
	B	-12.925	-12.899	-12.993
Saldo		-12.190	-12.139	-12.233
Overige baten en lasten	L	608	-48	1.093
	B	-1.601	-1.477	-3.185
Saldo		-993	-1.525	-2.092
Rekening van baten en lasten	L	0	0	0
	B	0	0	0
Saldo		0	0	0
Huisvesting Gooise Meren	L	18	19	43
	B	0	0	0
Saldo		18	19	43
Totaal		-83.925	-89.552	-88.749

Overhead

Programma 9 Overhead (bedragen x € 1.000)	Lasten/ Baten	Primitieve Begroting 2019	Begroting inclusief wijzigingen 2019	Realisatie 2019
Overhead	L	16.480	17.454	16.897
	B	-103	-103	-358
Totaal		16.377	17.351	16.539

Vennootschapsbelasting

Programma 9 Vennootschapsbelasting (bedragen x € 1.000)	Lasten/ Baten	Primitieve Begroting 2019	Begroting inclusief wijzigingen 2019	Realisatie 2019
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting*	L	0	0	-11
	B	0	0	0
Totaal		0	0	-11

*De realisatie 2019 betreft de vermindering van de voorlopige aanslagen 2016, 2017, 2018 en 2019. Op basis van een fiscaal adviesrapport leidt het resultaat op de ondernemingsactiviteiten bij de exploitatie van grond niet tot betaling van belasting over 2016, 2017, 2018 en 2019.

Onvoorzien

Programma 9 Onvoorzien (bedragen x € 1.000)	Primitieve Begroting 2019	Begroting inclusief wijzigingen 2019	Realisatie 2019
Onvoorzien	52	52	0
Totaal	52	52	0

Doorbelastingen

Toelichting verschillen doorbelastingen per programma	Vershil	V/N

Realisatie 2019 t.o.v. begroting inclusief wijzigingen 2019		(bedrag)	(V=Voordeel
(x € 1.000)			N=Nadeel)
Programma 1	Inwoners en Bestuur	-162	N
Programma 2	Veiligheid	49	V
Programma 3	Openbare Ruimte en Verkeer	-250	N
Programma 4	Ruimtelijke ontwikkeling, Wonen, Economie en Toerisme	-314	N
Programma 5	Duurzaamheid en Water	-485	N
Programma 6	Werk en Inkomen	-77	N
Programma 7	Zorg en Welzijn, Onderwijs en Jeugd	-279	N
Programma 8	Sport, Cultuur en Recreatie	-211	N
Programma 9	Algemene baten en lasten	747	V
Investerings		114	V
Totaal doorbelastingen		-868	N
Toelichting doorbelastingen			

In de eerste vier jaar van het bestaan van Gooise Meren zijn de meeste overschrijdingen op de diverse afdelingsbudgetten, opgevangen binnen de vacature gelden van het totaal budget van de salarissen en sociale lasten. Er waren onder- en overschrijdingen. De overschrijdingen zijn meegenomen in de diverse voortgangsrapportages. In 2019 is het duidelijk geworden dat de grenzen van opvang binnen het salarisbudget zijn bereikt. De oorzaken hiervoor zijn divers, maar hebben te maken met ziekteverzuim (8 %), vervangende inhuur, inhuur van expertise, het hoge ambitieniveau en beroep op de

beleidsafdeling, de kwantitatieve en kwalitatieve problemen bij dienstverlening en de inhuur om de focus op de uitvoering van projecten in de buitenruimte te kunnen behouden om zo de voorgenomen plannen te realiseren. Je ziet dat de opstartfase van onze fusie-organisatie voorbij is en de volgende stappen gezet worden naar een volwassen organisatie. Wij blijven ons professionaliseren, waarbij wij tegelijkertijd de blik naar buiten richten en meer en meer samen met burgers en instellingen oppakken én de interne beheersing strakker vormgeven. Dat doet een extra beroep op onze bedrijfsvoering.
